

Prezident Slovenskej republiky

Číslo: 3121-2010-BA

ROZHODNUTIE
prezidenta Slovenskej republiky

o vrátení zákona z 1. decembra 2010, ktorým sa mení a dopĺňa zákon
č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa
menia a dopĺňajú niektoré zákony

Predkladá:

Ivan Gašparovič

prezident Slovenskej republiky

Bratislava 16. decembra 2010

I

Podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon z 1. decembra 2010, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len "schválený zákon").

Navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky zákon pri opätovnom prerokovaní schválila so zmenami, ktoré sú uvedené v časti III.

II

V čl. I schváleného zákona sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Jeho cieľom je podľa všeobecnej časti dôvodovej správy k vládnomu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov (tlač 92) vytvorenie predpokladov pre konsolidáciu verejných financií.

Na základe schváleného pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky p. Jozefa Kollára, p. Antona Marcinčina, p. Ondreja Mateja a p. Ivana Švejnu k vládnomu návrhu zákona sa v čl. I schváleného zákona prvom bode v § 1 ods. 1 dopĺňa písmeno c), podľa ktorého je predmetom úpravy zákona aj daň z emisných kvót.

V čl. I 95. bode § 51b (Daň z emisných kvót) schváleného zákona sa definujú pojmy na účely dane z emisných kvót, ustanovuje sa, kto je daňovníkom dane z emisných kvót, upravuje sa predmet dane z emisných kvót, ktorým sú zapísané emisné kvóty v rokoch 2011 a 2012, upravuje sa zisťovanie základu dane z emisných kvót, ustanovuje sa sadzba dane z emisných kvót, ktorá je 80 % zo základu dane z emisných kvót, upravujú sa lehoty na podávanie daňového priznania na daň z emisných kvót a spôsob platenia preddavkov na daň z emisných kvót.

Podľa čl. I 26. bodu § 9 ods. 2 písm. x) a 35. bodu § 13 ods. 2 písm. j) schváleného zákona sú od dane z príjmu oslobodené výnosy (príjmy) povinného účastníka schémy obchodovania, ktorý vykonáva činnosti podľa osobitného predpisu, z predaja emisných kvót bezodplatne pridelených a zapísaných v rokoch 2011 a 2012 podľa osobitného predpisu. Osobitným predpisom je zákon č. 572/2004 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene

a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 572/2004 Z. z.“). Zároveň podľa čl. I 52. bodu § 21 ods. 2 písm. l) schváleného zákona daň z emisných kvót nie je daňovým výdavkom. Podľa čl. I 97. bodu § 52j ods. 9 schváleného zákona má daň z emisných kvót dočasný charakter, keďže ustanovenia § 51b ods. 1 až 12 predpisu účinného od 1. januára 2011 sa použijú poslednýkrát pri podávaní daňového priznania na daň z emisných kvót za rok 2012.

Podľa čl. I schváleného zákona sa pôvodná 19 % sadzba dane z príjmu z predaja emisných kvót bezodplatne pridelených a zapísaných v rokoch 2011 a 2012 podľa osobitného predpisu s účinnosťou od 1. januára 2011 mení na daň z emisných kvót vo výške 80 % zo základu dane, ktorý sa zistí ako súčet násobkov prevedených emisných kvót v jednotlivých kalendárnych mesiacoch a priemernej trhovej ceny emisných kvót za kalendárny mesiac predchádzajúci mesiacu, v ktorom sa uskutočnil ich prevod, a násobku nespotrebovaných emisných kvót a priemernej trhovej ceny emisných kvót za príslušný kalendárny rok (čl. I 95. bod § 51b ods. 3 schváleného zákona).

Smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES, zriaďuje systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve na podporu znižovania emisií skleníkových plynov finančne a ekonomicky výhodným spôsobom. Jedným z cieľov tejto smernice je aj snaha o zníženie emisií skleníkových plynov prostredníctvom zavádzania nových technológií. Zavedenie dane z emisných kvót vo výške 80 % zo základu dane podľa môjho názoru nie je podporou znižovania emisií skleníkových plynov.

Zákon č. 572/2004 Z. z. v § 2 písm. g) ustanovuje, že povinným účastníkom schémy obchodovania je ten, kto prevádzkuje alebo riadi prevádzku, v ktorej sa vykonáva jedna činnosť alebo viac činností uvedených v prílohe č. 1 tabuľkách A a B, pre ktorú získal povolenie emitovať skleníkové plyny.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 572/2004 Z. z. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) bezodplatne prideli pre päťročné obchodovateľné obdobie začínajúce sa 1. januára 2008 a pre každé nasledujúce päťročné obchodovateľné obdobie na základe plánu, v prípade účastníkov schémy obchodovania prevádzkujúcich prevádzky podľa § 24 ods. 1 písm. a) zákona č. 572/2004 Z. z. (ide o prevádzkovateľov, ktorí vykonávajú činnosti uvedené v prílohe č. 1 tabuľke A) na základe platného plánu, kvóty najneskôr 12 mesiacov pred začiatkom príslušného obdobia všetkým povinným účastníkom schémy obchodovania a dobrovoľným účastníkom schémy obchodovania. Plán vypracuje podľa § 8 ods. 1 prvej vety zákona č. 572/2004 Z. z. ministerstvo v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky osobitne pre účastníkov schémy obchodovania prevádzkujúcich prevádzky podľa § 24 ods. 1 písm. a) a počnúc päťročným obchodovateľným obdobím začínajúcim sa 1. januára 2008 aj plán osobitne pre účastníkov schémy

obchodovania prevádzkujúcich prevádzky podľa § 24 ods. 1 písm. b) zákona č. 572/2004 Z. z. (ide o prevádzkovateľov, ktorí vykonávajú činnosti uvedené v prílohe č. 1 tabuľke B) a pre dobrovoľných účastníkov schémy obchodovania. Pre účastníkov schémy obchodovania prevádzkujúcich prevádzky podľa § 24 ods. 1 písm. b) zákona č. 572/2004 Z. z. pre obchodovateľné obdobie uvedené v § 9 ods. 2 a pre nasledujúce obchodovateľné obdobia vydá ministerstvo plán najneskôr 18 mesiacov pred začiatkom príslušného obdobia (§ 8 ods. 4 zákona č. 572/2004 Z. z.). Tento plán sa po dopracovaní a po zverejnení na internete už nemôže meniť a stáva sa pre ministerstvo a príslušných účastníkov schémy obchodovania záväzný (§ 8 ods. 10 zákona č. 572/2004 Z. z.). Podľa § 24 ods. 1 písm. a) zákona č. 572/2004 Z. z. musí mať prevádzkovateľ povolenie na vypúšťanie skleníkových plynov alebo znečisťujúcich látok z prevádzky alebo z jej časti do ovzdušia na každú prevádzku od 1. januára 2005, ak v nej vykonáva jednu činnosť alebo viac činností uvedených v prílohe č. 1 tabuľke A a podľa § 24 ods. 1 písm. b) zákon č. 572/2004 Z. z. od 1. januára 2008, ak v nej vykonáva jednu činnosť alebo viac činností uvedených v prílohe č. 1 tabuľke B.

Z citovaných ustanovení zákona č. 572/2004 Z. z. vyplýva, že emisné kvóty pre účastníkov schémy obchodovania im boli v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 572/2004 Z. z. bezodplatne pridelené na päťročné obdobie, ktoré uplynie 31. decembra 2012. Ďalšie päťročné obdobie začne plynúť od 1. januára 2013.

Spôsob prideľovania emisných kvót vyplýva zo smernice 2003/87/ES a je transponovaný do zákona č. 572/2004 Z. z.

Podľa § 68 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov musí dôvodová správa obsahovať zhodnotenie súčasného stavu najmä zo spoločenskej, ekonomickej a právnej stránky s uvedením dôvodov potreby novej zákonnej úpravy, spôsobu jej vykonávania, jej hospodárskeho a finančného dosahu, najmä vplyvu na štátny rozpočet, nároku na pracovné sily a organizačné zabezpečenie, ako aj rozbor ďalších otázok nevyhnutný na všestranné posúdenie návrhu zákona. V dôvodovej správe sa musí uviesť súlad návrhu zákona s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), súvislosť s inými zákonmi a medzinárodnými zmluvami a súlad návrhu zákona s právom Európskej únie.

Zavedenie dane z emisných kvót považujem za novú daň a jej zákonnú úpravu v novele zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov za novú zákonnú úpravu. Zavedenie tejto dane si podľa môjho názoru vyžaduje dôsledné odôvodnenie v rozsahu § 68 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov. V pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jozefa Kollára, Antona Marcincina, Ondreja Mateja, a Ivana Švejnu k vládnomu návrhu zákona (tlač 92) takéto odôvodnenie absentuje.

V súvislosti so zmenami v čl. I schváleného zákona sa v čl. III schváleného zákona mení a dopĺňa zákon č. 572/2004 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa čl. III prvého bodu § 7 ods. 8 schváleného zákona správcovi registra, ktorým je organizácia poverená ministerstvom, sa ukladá povinnosť viesť evidenciu na účely dane z emisných kvót podľa čl. I 95. bodu § 51b schváleného zákona. V čl. III druhom bode v § 17 ods. 2 písm. c) schváleného zákona sa ministerstvu ukladá vydať všeobecne záväzný právny predpis, ktorým ustanoví na účely dane z emisných kvót spôsob vykázania a výpočtu úspory emisií skleníkových plynov v prevádzke dosiahnutú z dôvodu investovania prevádzkovateľa do technológií, ktorých účelom je zníženie množstva emisií. Táto vyhláška musí nadobudnúť účinnosť v rovnaký deň, ako nadobúda účinnosť schválený zákon.

Slovenská republika podľa čl. 1 ods. 2 ústavy uznáva a dodržiava aj medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky. K týmto záväzkom patria aj záväzky vyplývajúce z členstva v Európskej únii.

Slovenská republika podľa čl. 1 ods. 1 prvej vety ústavy je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa viacerých rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad PL.ÚS 36/95 a II.ÚS 34/95) k imanentným znakom právneho štátu neodmysliteľne patrí aj požiadavka (princíp) právnej istoty a ochrany dôvery občanov v právny poriadok, súčasťou čoho je i zákaz spätného (retroaktívneho) pôsobenia právnych predpisov, resp. ich ustanovení. Znakom právneho štátu je vytváranie právnej istoty tak pri prijímaní zákonov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov, ako aj pri ich uplatňovaní štátnymi orgánmi.

Vzhľadom na mechanizmus obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Slovenskej republike a v Európskej únii najmä mechanizmus prideľovania kvót týchto plynov upravený v zákone č. 572/2004 Z. z. a v smernici 2003/87/ES mám pochybnosti o súlade zákonnej úpravy dane z emisných kvót v schválenom zákone s čl. 1 ods. 1 prvou vetou ústavy. Podľa môjho názoru nie je táto zákonná úprava ani v súlade so smernicou 2003/87/ES.

III

V nadväznosti na dôvody uvedené v časti II navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opätovnom prerokovaní schválila zákon s týmito zmenami:

1. V čl. I. sa vypúšťajú prvý bod, tridsiaty piaty bod, päťdesiaty druhý bod a deväťdesiaty piaty bod.
Doterajší druhý bod až deväťdesiaty deviaty bod sa označujú ako prvý bod až deväťdesiaty piaty bod.

2. V čl. I. dvadsiaty piaty bod (doterajší dvadsiaty šiesty bod) znie:
„25. V § 9 sa odsek 2 dopĺňa písmenom w), ktoré znie:
„ w), príjmy osôb konajúcich v prospech Policajného zboru, vyplácané týmto osobám z osobitných finančných prostriedkov, ktoré Policajný zbor používa na úhradu výdavkov spojených s vykonávaním operatívno - pátracej činnosti, s vykonávaním kriminálneho spravodajstva, s používaním agenta a s ochranou svedka.^{59e)}“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 59f až 59h sa vypúšťajú.

3. V čl. I deväťdesiatom treťom bode (doterajšom deväťdesiatom siedmom bode) v § 52j ods. 1 sa slová „od 1. januára 2011“ nahrádzajú slovami „od 1. marca 2011“ a slová „ po 31. decembri 2010“ sa nahrádzajú slovami „po 28. februári 2011“.
4. V čl. I deväťdesiatom treťom bode (doterajšom deväťdesiatom siedmom bode) v § 52j ods. 2 sa slová „do 31. decembra 2010“ nahrádzajú slovami „do 28. februára 2011“ a slová „po 31. decembri 2010“ sa nahrádzajú slovami „po 28. februári 2011“.
5. V čl. deväťdesiatom treťom bode (doterajšom deväťdesiatom siedmom bode) v § 52j ods. 3 sa slová „do 31. decembra 2010“ nahrádzajú slovami „do 28. februára 2011“.
6. V čl. I deväťdesiatom treťom bode (doterajšom deväťdesiatom siedmom bode) v § 52j ods. 4 sa slová „do 31. decembra 2010“ nahrádzajú slovami „do 28. februára 2011“ a slová „po 31. decembri 2010“ sa nahrádzajú slovami „po 28. februári 2011“.
7. V čl. I deväťdesiatom treťom bode (doterajšom deväťdesiatom siedmom bode) v § 52j ods. 5 sa slová „od 1. januára 2011“ nahrádzajú slovami „od 1. marca 2011“ a slová „ po 31. decembri 2010“ sa nahrádzajú slovami „po 28. februári 2011“.
8. V čl. I deväťdesiatom treťom bode (doterajšom deväťdesiatom siedmom bode) v § 52j ods. 6 sa slová „od 1. januára 2011“ nahrádzajú slovami „od 1. marca 2011“ a slová „po 31. decembri 2010“ sa nahrádzajú slovami „po 28. februári 2011“.
9. V čl. I deväťdesiatom treťom bode (doterajšom deväťdesiatom siedmom bode) v § 52j ods. 7 sa slová „do 31. decembra 2010“ nahrádzajú slovami „do 28. februára 2011“ a slová „do 31. januára 2011“ sa nahrádzajú slovami „do 31. marca 2011“.

10.V čl. I v deväťdesiatom treťom bode (doterajšom deväťdesiatom siedmom bode) v § 52j sa vypúšťajú odseky 8 až 10.

11.Čl. III sa vypúšťa

Doterajší čl. IV sa označuje ako čl. III.

12. Čl. III (doterajší čl. IV) znie:

„Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. marca 2011.“.

Bratislava 16. decembra 2010